

26 października 2011 roku odszedł na zawsze Profesor Adam Karpiński, wybitny historyk literatury i zasłużony edytor.

Urodził się 13 października 1952 roku w Zakroczymiu, małym mieście na Mazowszu. Studiował polonistykę na Uniwersytecie Warszawskim, gdzie obronił pracę magisterską poświęconą *Rozmowom Artaksesa i Ewandra* Stanisława Herakliusza Lubomirskiego. Rozprawa przygotowana pod kierunkiem prof. dr hab. Jadwigi Rytel zapowiadała już zainteresowania naukowe autora. Profesor przez wiele lat pracowicie odtwarzał wizerunek „Salomona polskiego”. Po uzyskaniu dyplomu podjął studia doktoranckie w Instytucie Badań Literackich PAN, zwieńczone dysertacją, która została opublikowana w 1983 roku pt. *Staropolska poezja ideałów ziemiańskich. Próba przekroju*. Promotorem pracy i mistrzem Adama Karpińskiego był przez lata prof. dr hab. Janusz Pelc. To w jego Pracowni Literatury Renesansu i Baroku w IBL PAN Adam Karpiński został zatrudniony jako adiunkt, a w roku 1993, po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego, został następcą profesora Janusza Pelca. Kierował zespołem wydawniczym *Dzieł wszystkich* Jana Kochanowskiego. W 2004 roku uzyskał tytuł profesora nauk humanistycznych.

Praca habilitacyjna Adam Karpińskiego – edycja krytyczna *Poezji zebranych* Stanisława Herakliusza Lubomirskiego (T. 1–2. Warszawa 1995–1996) – w dużej mierze zdefiniowała dalsze badania Profesora. Z Jego inicjatywy w 1997 roku powstał Zespół Edytorstwa i Krytyki Tekstu, przekształcony trzy lata później w Ośrodek Krytyki Tekstu i Edytorstwa Naukowego. Ośrodek stał się ważnym miejscem spotkań badaczy literatury dawnej, wymiany myśli i doświadczeń, gdzie pod kierunkiem Profesora kształtował się nowoczesny warsztat edytorów. Najtrwalszym, można dziś śmiało stwierdzić, pomnikowym efektem tych działań jest seria Biblioteka Pisarzy Staropolskich, której zespołem redakcyjnym do końca kierował Adam Karpiński. W serii, która niewątpliwie zmieniła obraz dawnej, a szczególnie barokowej literatury, ukazało się dotychczas 40 tomów, w tym opracowane przez Profesora wydania dzieł: Sebastiana Fabiana Klonowica, Hieronima Morsztyna, Wacława Potockiego, Mikołaja Kochanowskiego, Jana Żabczyca, Pierra Corneille’a (w tłumaczeniu Jana Andrzeja Morsztyna) i Mikołaja Sępa Szarzyńskiego. Otwarte

zebrania Ośrodka, w których także miałyśmy przyjemność uczestniczyć, były dla wielu szkołą krytycznego myślenia i filologicznej odpowiedzialności. Nic już nie zastąpi bezpośredniego kontaktu z żywym, zawsze życzliwym słowem i z myślą Profesora Karpińskiego.

Pracując w IBL PAN, był Profesor Karpiński równocześnie cenionym nauczycielem akademickim, kształcącym pokolenia polonistów na Uniwersytecie Warszawskim, a także na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim im. Jana Pawła II i w Wyższej Szkole Humanistycznej w Pułtusku. Pełnił funkcję prezesa Stowarzyszenia „Pro Cultura Litteraria”, wspierającego polonistyczną działalność wydawniczą i popularyzatorską.

Adam Karpiński pozostawił nam nie tylko wzorcowe edycje, ale także swoje cenne prace, będące zarówno świadectwem żmudnych, prowadzonych w rękopisach badań faktograficznych (*Tekst staropolski. Studia i szkice o literaturze dawnej w rękopisach*. Warszawa 2003), jak i zmysłu syntezy (*Renesans*. Warszawa 2007). Trwałym śladem aktywnej działalności naukowej pozostaną też liczne tomy zbiorowe publikowane pod redakcją Profesora, również te dokumentujące organizowane wraz z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim kazimierzowskie konferencje z cyklu „Kolokwia staropolskie”. Czytając te książki, będziemy przywoływać Jego Osobę – człowieka uśmiechniętego, życzliwego, ze skupieniem słuchającego swoich rozmówców. Żal po stracie wielkiego Uczzonego i mądrego, dobrego Człowieka może jedynie złagodzić przekonanie, że rozpoczęte przez Niego inicjatywy i wzorce pracy będą kontynuowane, tak jak wyraził to kiedyś ulubiony poeta Profesora:

Nic jeszcze nie masz nowego pod słońcem,
Będzie początkiem to, co teraz końcem.

S.H. Lubomirski: *Eklezjastes*, w. 59–60

1 *Świt i zmierzch baroku*. Red. M. HANUSIEWICZ, J. DĄBKOWSKA, A. KARPIŃSKI. Lublin 2002; *Śmiech i łzy w kulturze staropolskiej*. Red. A. KARPIŃSKI, E. LASOCIŃSKA, M. HANUSIEWICZ. Warszawa 2003 („*Studia Staropolskie*”. Series Nova. T. 7); *Koncept w kulturze staropolskiej*. Red. L. ŚLĘK, A. KARPIŃSKI, E. LASOCIŃSKA. Lublin 2005.

Mariola Jarczykova
Maria Barłowska